

כף זכות

"והוי דן את כל האדם לכף זכות"

י"ל
לעילוי נשמתם
של מ"ה הרבני
האסון במירון

גליון מס. 90 | סיון תשפ"ד | יו"ל ע"י מערכת 'קובץ גליונות' | k.gilyonot@gmail.com

דבר העורך:

אבל לו היו עומדים שם החפץ החיים או החזון"א, והיה עובר רכב הם היו נעלמים, לא היינו מתקשים למצוא את כל הסכרות העקומות והלא שכחות כיצד נעלמו, והכל מלבד המחשבה כי חיללו את השבת.

כך גם היה מצופה מן המרגלים שראו במצרים את יד ה' בעשרת הדיברות ובקריעת ים סוף, וכל הנהגת ה' במדבר ירדת המן, הענן וכו' וליה, שיחפשו להבין את הטבת השם אליהם גם בדבר זה, כיוון שכל סברה עקומה הייתה הגיונית יותר מההנחה כי הקב"ה מביאנו אל 'ארץ אוכלת יושביה'.

(מגליון 'משולחן גבוה')

המפרשים שואלים מה הייתה התביעה על המרגלים כמה שאמרו 'ארץ אוכלת יושביה', הרי בכל מקום שעברו ראו קוברי מתים, ופירות משונים, ואמנם אנו יודעים את דברי חז"ל שהקב"ה עשה כן לטובה, אבל כיצד הם – המרגלים – יכלו להעלות על דעתם דבר זה?

וביאר הגה"צ רבי דן סגל שליט"א על פי משל: לו יצויר שנראה בשבת ברחוב יפו שני יהודים שסטו וירדו מדרך התורה ומראיתם מוכיחה כי רחקו מן הדרך, ולפתע עובר לידם רכב והם נעלמים בתוכו, סביר להניח כי נסיק מכך כי הם, למרבית הצער, מחללי שבת.

בתום לב

העדיף שלא להביט בי, וכל שפת גופו שידרה איכה.

לא הבנתי מה אירע, ומפני מה הוא נדהג בי בכזו צורה. אך שיערתי כי אחד מן השכנים שלא אישרו בקלות את הבנייה שוחח איתו הסתית אותו נגדי. לכן ניסיתי בלשון רכה לספר לו על הצפיפות שבה אנו חיים, ועל המאמצים שנעשה כדי שהבנייה לא תטריד את השכנים יותר מן המינימום ההכרחי, אבל פניו נותרו חתומות וקשות, וכל כולו אמר ניכור. וכאשר השמעתי באוזניו את בקשתי כי יחתום לי על הסכמה לבנייה, אמר לי כיבושת רק 'אני צריך לחשוב על זה, נראה'.

נפנעתי.

אמנם נכון, העובדה שקמתי למישהו באוטובוס אינה מחייבת אותו להסכים ולאפשר לי לערוך שיפוצים בדירתו, אבל אני נהגתי עימו בכבוד רב, מדוע הוא גומל לי רעה תחת טובה ומתייחס אלי בזלזול כזה? באותו רגע, לא עלתה על דעתי כל דרך לדון אותו לכף זכות.

האם אתם, אולי, תוכלו למצוא כזו?

של עשרים ושמונה דיירים מתוך עשרים ותשעה. השכן האחרון, יהודי מכובד מבוגר ממני בשני עשורים, כמעט לא שהה בביתו, ועל אף שירדתי לשוחח עימו לפחות חמש או שש פעמים לא הצלחתי להשיג אותו. הזמן דחק לי, אך העדפתי לשוחח על העניין פנים מול פנים, ולא דרך הטלפון, והמשכתי במאמצי להשיגו.

לשואה.

והנה, יום אחד, כאשר שטתי מחתונה מחוץ לעיר יחד עם אשתי ואחד מבני הצעירים, שמחתי לדאות כי השכן המדובר עולה גם הוא לאוטובוס שהיה עמוס למדי. מיד קמתי, ואף הקמתי את בני הצעיר, לכבודו, "תשבו, תשבו", אמרתי לו בכבוד, כשאני מודה לדיבוננו של עולם על ההזדמנות שנתן לי לשוחח על הנושא החשוב כל כך עבור בני ביתי. שגרתי את הילד לשבת על יד אמו, ונותרתי עומד על יד השכן. ניסיתי לפתח איתו שיחה והתעניינתי בשלומו, אולם הוא היה קר, מרוחק ונוקשה, נראה היה כאילו לטורח עבורו לשוחח עימי, וכל נוכחותי עליו לזר. הוא השיב לי רק במילים בודדות וקצרות,

לאחר נישואי נכנסתי להתגורר בדירת שלוש חדרים שנראתה לי רחבת ידיים וענקית, אולם עם השנים והמשפחה שגדלה – הלכה הדירה וקטנה. משנה לשנה הלכו מימדיה והצטמצמו, עד שכעבור חמש עשרה שנים מנישואי, כאשר היו בביתי שמונה ילדים, חשתי כי הקירות סוגרים עלי, והבנתי כי אין לי מנוס אלא לבצע שיפוץ משמעותי ולהוסיף חדר לדירה.

אולם, כתרס כפני רצוני זה עמדו עשרים ותשע השכנים המתגוררים בבניין שלנו, שאת הסכמת כולם הייתי צריך להשיג, וככתב.

המלאכה לא הייתה פשוטה. אומנם כשני שליש מן השכנים חתמו לי בשמחה, אולם עדיין נותרו כמה שכנים מודאגים שעם כל אחד ואחד מהם הייתי צריך לשוחח בהרחבה. זה חשש שמא ישרטו פועלי הבניין את מכונתו, השני חשש שאפגע בזכויות הבנייה שלו עצמו, השלישי דאג ללכלוך, הרביעי רצה לוודא שלא אחשיך את דירתו, וכך הלאה, דיונים רבים לאין ספור.

כסופו של דבר, הצלחתי להשיג את הסכמתם

כיצד לדעתכם ניתן לדון לכף זכות?

פתרונות יש לשלוח עד יום ראשון מדי שבוע בשעה 18:00. יש לציין שם עיר ומס'

יש לכם סיפור על כף זכות? שלחו לנו! | אימייל: k.gilyonot@gmail.com

עוף השמים הולך את הקול - הפתרון:

אגדר למריבה ביום ברית המילה של בני. "הילד נקרא על שמו של יהושע בן נח, שעצר את השמש, והאבא בולם את פיו בשעת מריבה!" המשיך האיש המשיך ויידע את הקהל, "ועליו הכתוב אומר כי הוא כצאת השמש בגבורתו! אה, איזה זכויות, איזה זכויות... אף אחד לא מקנא בך כאן עלי אדמות, אבל איך אומרים? סוף הכבוד לבוא. שמע לאדם עם זקן לכן – אנשים עוד יבואו להתחנן לפניך שתסלח להם, וזה ייקרה הרבה יותר מהר ממה שאתה יכול אפילו לחשוב, ובעולם הבא כולנו נקנא בך עד מאוד!"

גדהמתי. אומנם ייתכן שלו היה שואל אותי הייתי מוותר על המחמאות הקולניות, אבל הוא התכוון רק לטובה, ואילו אני כעסתי ונפנעתי כל כך מדבריו! ומה היה קורה לו, הלילה, הייתי משיב לו כמילים הריפות מבלי להמתין עד סוף דבריו?

ואגב, כיום, לאחר חמש עשרה שנים, אני יכול גם להעיד ולומר כי הזקן צדק, הקשיים שחוויתי באותה תקופה עברו ואפילו זכרם של העלבונות כבר הטשטש בליבי. אבל שכר ההתגברויות והשתיקות – שמור לי לעד.

כי הכל בידי שמים, וכי אדם אינו יכול להלבין את פניו ולשפוך את דמי באם הדבר לא נגזר עלי בראש השנה, ואמרתו לעצמי כי אם נגזר עלי הפיקות לב מואצות, פחד וצער ביום הכרית של בני, מוטב כי הדבר יבוא בדרך זו, שאין בה נזק אמיתי, ולא הלילה כחשש בריאותי לשלומי של הרך הנימול...

"הכל בסדר?" אבי הרגיש כי משהו לא טוב עובר עלי, אבל אני אפילו לא הספקתי להגיב לפני שהיהודי המבוגר הגיע אלי, ותפס את ידי בידו, מונע ממני כל אפשרות להימלט משם.

"מזל טוב, מזל טוב!" הוא הרעים, "איזה שם יפה קראתם לילד! שם שמתאים בדיוק לסיטואציה הנוכחית!"

לא היה לי צל צילו של מושג על מה הוא מדבר, וכיצד שם פשוט ומקובל כמו 'יהושע' יכול להתפרש להעה על ידי מי. אך ברור היה לי כי הוא מתכוון לשם הרע שהוציאו עלי בעיר מגורי. האם התכוון אולי לכך שעכשיו מעל כחרם על ידיהו? הרגשתי שהאדמה רועדת תחת רגלי. אבל גמרתו אומר בליבי שיהיה מה שיהיה – לא

שמועות רעות יצאו על המספר, כאילו מעל בכספי ציבור, בשל האווירה המרעילה בעיר מגוריו הוא מחליט לערוך את ברית המילה לבנו בעיר בה מתגוררים הוריו, אולם גם שם לא מניחים לו, כאשר הכל מתכוננים לברית תופס אותו יהודי מבוגר ומתחיל לצעוק עלי. כיצד ניתן לדון אותו לכף זכות? * * * *

הברית הסתיימה והמתפללים שנכחו בכית הכנסת נגשו לכרך אותי במזל טוב. גם 'הוא' אותו יהודי מבוגר וקולני היה ביניהם, ואני חשתי כיצד דמי מציף את פני. האם הוא עומד לפגוע בי שוב והפעם כשאני מוקף בכל קרובי משפחתי וידידי?

המילים שאמר לי קודם לכן, האופן בו רעם קולו כאשר הכריז 'אני לא מקנא בך כלל וכלל!' וגם 'הקדוש ברוך הוא רואה ויודע כל דבר' עדיין הדהדו באוזניי, ולא ידעתי האם אוכל להחזיק מעמד אם יתחיל לצעוק עלי שוב, לעיני כל הציבור, ברגעים גדולים ומרגשים כל כך.

לו היה הדבר בידי הייתי נוטל את רגלי ונעלם, אבל מעגל הידידים הגיסים והאחים לא איפשר לי לנוע ממקומי. הזכרתי לעצמי

סיפורים מן הקוראים

אנחנו שוכרים דירה מאברך ירא שמים. אולם למרות שמזה זמן פנינו אליו בבקשה שידאג להחלפת הברז המטפטף במטבח – הוא דחה אותנו בלך ושוב. אמר כי הוא מקווה להגיע לראות את הברז לקראת סוף השבוע, ואחר כך בתחילת שבוע הבא, ואז התקשר להתנצל כי לא יצליח להגיע בסופו של דבר... היינו מתוסכלים מאוד.

כאשר בנוסף לברז הבעייתי נזקקתי לתיקון נוסף, החלטתי שאני מתקשר אליו ומבקש באסטרטגיות את אשר מגיע לי: לשנות את היחס ולהזדרז באופן כללי עם כל הדרוש תיקון, כשם שהיה בעבר.

בעל הדירה ענה ועוד לפני ששמע את מהות התקלה התנצל שהוא יושב שבעה על אביו, ואם מדובר על הברז – הוא יגיע להקנו שבוע הבא, ואם יש בעיה דחופה יותר, שנזמין בעל מקצוע ונקוז את עלות הביקור משכר הדירה.

כעת הכנתי את פשר פיזור הדעת והעומס מהם סבל בתקופה האחרונה, והברז המטפטף קיבל פופרציות מחודשות.

יותר מכך, לו הייתי פותח בצעקות מיד כשענה לי, הייתי נבוך כעת עד עמקי נשמת, רק העובדה שהצלחתי לשמור על אופק, למרות הכעס שחשתי הצילה אותי מבושה שכזו.

לכני חבר טוב, והוא מגיע לכיתו פעמים רבות כדי לשחק איתו לאחר הלימודים בחיידר. לאחרונה שמת לי לב לכך כי פעמים רבות למדי כאשר הוא מתקשר לכיתו של החבר – לא משיבים לצלצול הטלפון שלו, וגם לא מחזירים לו צלצול מאוחר יותר. הכנתי כי החבר או הוריו מעדיפים לדלדל את הקשר בין הילדים, וכמוכן נפנעתי מאוד מצורת ההתנהלות הזו, אולם לכני לא אמרתי דבר, אלא ניסיתי לכוון אותו לשחק עם ילדים אחרים ולא איפשרתי לו להתקשר אל חברו זה, גם כאשר רצה בכך.

לאחר תקופה התגנבה לאוזני שמועה כי... הוריו של החבר פגועים מאוד מכך שהוריינו לבנו להתרחק ממנו. גדהמת התקשרתי לאימו של החבר כדי ליישר את ההדורים והסברתי לה כי היא זו שהתחילה בדילול הקשר, ואני רק 'שיתפתי פעולה' עם המהלך שלה.

אולם היא לא הבינה כלל על מה אני מדברת. הסתבר לי כי לעיתים קרובות היא יוצאת עם הילדים לשחק בחנייה שעל יד ביתם, במקום בו אין קליטה, וכנראה כל השיחות מהם לכאורה 'התעלמו' ואליהם לא חזרו – היו כשעה זו, ולא הייתה כל כוונה מיוחדת בהתעלמותם מאיתנו.